

Szentandrás Híradó

ÖNKORMÁNYZATI HAVILAP

2003. szeptember

Ára: 110 Ft

IX. évfolyam 9. szám

Útravaló

*Vigyázz Magadra!
Vigyázz Gondolataidra,
mert ezekből lesznek szavaid!
Vigyázz Szavaidra,
mert ezekből lesznek tetteid!
Vigyázz Tetteidre,
mert ezekből lesznek szokásaid!
Vigyázz Szokásaidra,
mert ezekből alakul ki jellemed!
Vigyázz Jellemedre,
mert ez lesz a Sorsod.*

„Iskola, iskola ki a csuda jár oda”

Fotó: Kiss Éva

A TARTALOMBÓL

Fogyatékos Emberek Európai Éve	2. oldal	Önkormányzati hírek	11. oldal
Köszönet az idősek nevében!	3. oldal	Csángóföldön jártunk - II. rész	12-13. oldal
A Művelődési Ház és Könyvtár hírei	4. oldal	Pénzek Brüsszelből - lehetőség, nem ígéret	13-14. oldal
Víziközmű Társulat hírei	4. oldal	Szüreti bál a Művelődési Házban	15. oldal
Indul az Országgyűlés őszi időszaka	5. oldal	Üdvözlét Zágonból!	16. oldal
Fogadóórák	6. oldal	Vadászoldal	17. oldal
Falugazdász hírei	7. oldal	Ipartestületi hírek	18. oldal
Közelkép Gazsó Dóráról	8-9. oldal	Beszélgetés Mészöly Kálmánnal	18-19. oldal
A kertbarátok Sárospatakon	9. oldal	Kajak, kézilabda	19. oldal
Gyermekszínház a Művelődési Házban	10. oldal	Labdarúgás	20. oldal

ANYAKÖNYVI HÍREK

HÁZASSÁGÖTÉS

2003. május 24-én Barna Antal és Hegedűs Henriett Réka, május 31-én Szopka György és Elek Mónika, július 19-én Szentesi-Tóth Levente Vazul és Szopka Szilvia, augusztus 7-én Pintér János és Posgay Nóra, augusztus 23-án Domján Róbert János és Karai Gyöngyi kötött házasságot.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

„Annyira akartam élni, a betegséget legyőzni,
Búcsúztam volna tőletek, de erőm nem engedett
Így búcsú nélkül szívetekben tovább élhetek.”

Köszönetet mondunk mindazoknak a rokonoknak, jó szomszédoknak, ismerősöknek, barátoknak, akik édesapánk

BENEDEK ISTVÁN

temetésén részt vettek, sírjára koszorút, virágot helyeztek, részvétükkel fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek.

Gyermekei

REKVIEM

TELJESKÖRŰ TEMETKEZÉSI SZOLGÁLTATÁS

Raktárunkban - Széchenyi u. 12. sz. - megtalálható minden kellék széles választékban.
Éjjel-nappali ügyelet!
Megrendelőink részére díjtalanul vállaljuk az özvegyi nyugdíjjal kapcsolatos ügyintézt.

Csipai László, Fő út 53.

Tel.: 218-230, mobil: 06-30/9749-031

Behan Pál, Petőfi u. 9. * Mobil: 06-20/334-6670

Október 1-jétől újból megnyitottam ügyvédi irodámat

Békésszentandrás, Fő út 16. szám alatt
az Ipartestület klubhelyiségében.

Várom régi és új ügyfeleimet
minden héten kedden délután 4-6 óra között,
vagy a 06-30/554-8933-as telefonon egyeztetés
után bármely más időpontban is.

Dr. Szabó Éva ügyvéd

(Ugyanitt, ugyanezen időpontban vállalkozók teljes körű
ügyintéztése is: könyvelés, könyvvizsgálat,
engedélyeztetési eljárások intézése, beruházási
forrásokról tájékoztatás, pályázatok készítése, stb.)

MEGHÍVÓ

FOGYATÉKOS EMBEREK

EURÓPAI ÉVE

2003

„Nem, nem egyedül, szíveken is túl
Egy nagy Szív szól: én megmentettelek,
Most többé ne sírj és ne lamentálj,
Vedd bűneid s bánatod nyoszolyáját,
Aztán hajítsd magadtól messzire:
Kelj fel és járj!”
(Reményik Sándor)

Mozgáskorlátozottak békésszentendrési Egyesülete
tisztelttel meghívja Önt
2003. szeptember 28-án délután 14 órára
a Fogyatékos Emberek Európai Éve keretében tartandó
teadélutánunkra.

Helye: Művelődési Ház

Kultúrműsor:

- Himnusz
- Megnyitó és megemlékezés:
Fogyatékos Emberek Európai Éve címmel
- „Őrizzük a lelket” - kultúrműsor
- Mezőtúri Népdalkör műsora
- Mesterszállási Pávakör műsora
- Szózat

Tóth Mihályné
Egyesület elnöke

Közreműködnek:

Hunyadi János Ált. Isk. tanulói
Vass Sándor Hagyományőrző Csapat
Balláné Tóth Krisztina
Lénárt Zoltán
Szalainé Sinka Edit
Tóth Zoltánné
Mezőtúri Népdalkör
Mesterszállási Pávakör

Köszönet az idősek nevében!

A Kálvin úti Gondozóházban elkészült a terasz tetőszerkezete, mely egy nagy összegű adományból valósulhatott meg. Az előtetővel egyidőben felújítottuk a bejárati ajtót, mely minden előírásnak megfelel és ke- rekes székekkel is könnyedén be lehet jutni az épületbe. Köszönjük Kozák János alpolgármesternek a tervrajzot és a bejárati ajtó elkészítését. Köszönjük Bobvos János képviselő úrnak a terasz „görög-rá- csát”, melyet képviselői tiszteletdíjából tudunk megvalósítani. Bagi János- né vállalkozó az előtér vessző bútorait és a kiegészítőket adta kedvezményes áron, illetve ajándékozta.

Lázár Julika és családja gyönyörű cserepes virágok- kal lepte meg az időseket.

Az impozáns terasz dísz- lett, a most elkészült ker- ti bútor, melyet egy bentlakó néni és családja ajánlott fel hálából.

Köszönet illeti az önkor- mányzatot is a kiegészítő munkálatokért és a festés elvégzéséért.

Az ismét megszépült épület- ben kellemesen telnek az idősek napjai.

Virág Sándorné
intézményvezető

Fundația "SIRET-CLEJA" / Szeret-Klészse" Alapítvány /
Cím: RO 5529 com. Cleja, Buda 65, Jud. Bacău
tel/fax: 00 40 234 253 269
Cod fiscal 12036075
e-mail szeret_klezse_alapitvany@hotmail.com

Békésszentandrás Nagyközség Önkormányzatának

Polgármester úr részére.

Tisztelt Polgármester úr!

Ez év a harmadik alkalom, amikor Klézsei és környékből való gyerekek vesznek részt az önök által szervezett nyári magyar nyelvi táborban.

Minden nyári tábor új tapasztalásokat és eredményeket mutatnak fel számunkra. Az idei nyári magyar nyelvoktatás melyet a szőnyegszöveg tanulása azt mutassa, hogy már nem csak szórakozási életből élveztek, hanem a Békésszentandrás életmódjából is átvehettek a gyerekeink.

A mi a fiataloknak nem csak emlék lesz, hanem hasznos időnek számíthat az élet része, amit önöknél töltöttek el.

Ez alkalommal annyit a Szeret-Klészse alapítvány részéről, mint részemről is szeretném, megköszönni Békésszentandrás Nagyközség Önkormányzatának, Békéssy János Helytörténeti és Hagyományörző Egyesületnek és az oktatóknak, azt a munkát, amit meg tettek nemzetünkért.

2003-08-05

elnök
Duma András.

Állampolgári eskü

2003-ban az alábbi személyek tették le az állampolgársági esküt a polgármester előtt, s ezzel lettek magyar állampolgárok:

2003. február 13-án Gálfi Zoltán

2003. június 26-án Ugyan Gabriella

2003. június 27-én Rohacsek Márton, Rohacsek Mária, Rohacsek Lehel Márton

Mint új magyar állampolgárokat köszöntjük az alábbi idézettel, kívánjuk nekik, éljenek úgy, hogy méltóak legyenek a magyar állampolgárságra. Éljenek új hazájukban megelégedésben, biztonságban jó egészségben!

Balázs Béla: Hazulról hazáig (részlet)

Mert hosszú út az: hazulról hazáig.
Nagyobb út nincs is és egy emberélet
Talan kevés, hogy megjárd és megérkezz.
Hazád álmából, álmod hazájába.
Szülőföldedről a szülőtted földre.

A MŰVELŐDÉSI HÁZ ÉS KÖNYVTÁR HÍREI

A nyári szünetben leltározott a Könyvtár. Ezúton szeretnénk megköszönni a lakosság türelmét.

Selejtezett, elavult könyvek eladók 50, 100 Ft-os, újságok 200 Ft-os áron.

*

Az iskolai időszakban szombaton is nyitva vagyunk 9-12 óráig.

*

Kérjük az Olvasókat, vigyázzanak a könyvekre és időben hozzák vissza azokat, hogy elkerüljük a felszólításokat, kellemetlenségeket!

*

Folyamatosan próbálunk új könyveket beszerezni az olvasók igénye szerint. Új könyveink pl.:

* **A világörökség** - Százegy gyöngyszem a világ kulturális és természeti örökségéből.

* **Expedíciók könyve** - Kalandos történetek utazókról és tudósról, akik feltárták világunk titkait.

* **Drog, szex, téveszmék, egészség** - Miért betegek a magyarok?/Székely József Iván

* **A világ helyzete, 2003** - a washingtoni Worldwatch Institute jelentése a fenntartható társadalomhoz vezető folyamatról

*

A Könyvtár nyitvatartása:

Hétfő 9.00 - 17.30 óráig

Kedd 9.00 - 17.30 óráig

Szerda 9.00 - 17.30 óráig

Csütörtök 9.00 - 17.30 óráig

Péntek 9.00 - 17.00 óráig

Szombat 9.00 - 12.00 óráig

Internet-szolgáltatás: 130 Ft/óra

Hétfőtől csütörtökig 9.00 - 17.30 óráig

Pénteken 9.00 - 17.00 óráig

A Könyvtárral kapcsolatos észrevételeiket, leveleiket interneten is elküldhetik: bszta-konyvtar@freemail.hu

*

Rénymásolási lehetőség:

A/4 egy oldal 14 Ft

A/4 kétoldalas 20 Ft

A/3 egy oldal 20 Ft

A/3 kétoldalas 26 Ft

*

Aeróbik minden héten hétfőn és csütörtökön 18.30 - 20.00 óráig. Szeretettel várunk mindenkit!

KEDVES GYEREKEK!

Szeretettel várunk benneteket

szeptember 20-án (szombat)

szeptember 27-én (szombat)

október 4-én (szombat)

és az őszi szünetben is (hétfőn, kedden, szerdán)

9-12 óráig játszóházba,

ahol gyönggyel, nemezzel, agyaggal, szalmával és csuhéval ismerkedhettek!

Belépő: 150 Ft/fő.

A jól sikerült munkákból október végén kiállítást rendezünk.

A Művelődési Ház dolgozó

Víziközmű Társulat hírei

Tisztelt Érdeelt Lakosok!

Jelenlegi írásomban a beruházás állásáról, a helyreállításról, valamint az érdekeltségi hozzájárulás befizetésével kapcsolatos dolgokról szeretném Önöket tájékoztatni.

1./ A beruházás jelenlegi állása 90%-os. A kivitelezővel megkötött ütemezés szerint a 2003-as évben a beruházás 70%-ának kell elkészülnie, tehát a jelenlegi állás azt tükrözi, hogy már 20%-os túlteljesítés van. A beruházás idei évi esetleges folytatása a megrendelő (Önkormányzat, Víziközmű Társulat) és a kivitelező közötti tárgyalások eredményétől függ. Azok a rémhírek, melyek szerint a kivitelezés amiatt állt le, mert elfogyott a pénz, nem igazak. Kérem a hírek terjesztőit mielőtt nyilatkoznának, tájékozódjanak, vagy az Önkormányzatnál, vagy a Víziközmű Társulatnál. A beruházás nincs még jelenleg befejezve a Szent Imre, István király, Széchenyi, valamint a Szent Gellért utcákban. Ezek idei elvégzéséről folynak a tárgyalások.

Helyreállítási munkákat a kivitelező folyamatosan végzi, teljes helyreállítás csak a 2004-es évben várható.

2./ Az érdekeltségi hozzájárulások befizetése nem az elvárásoknak megfelelően alakul. Vannak érdekeltek, akik megtagadják a kivetés átvételét és vannak, akik eddig befizetést egyáltalán nem is eszközöltek.

Felhívnam az érintettek figyelmét az Alakuló Taggyűlés 9/2003. számú határozatára, mely kimondja, hogy 10 éves társulati érdekeltség (víziközmű hozzájárulás) esetében az érdekeltségi hozzájárulás 10 évre 126.000 Ft fizetési kötelezettségük 2003. április 16-án kezdődik és 2013. március 31-én jár le. 2003. évben három negyedévet, azaz 9.450 Ft összeget kell megfizetni. 2004. évtől évente 12.600 Ft-ot, azaz havi 1050 Ft-ot kell megfizetni, 2013. évben 3.150 Ft-ot, azaz három hónapot.

Akiknek a kivetésén OTP Lakástakarék vagy Lakáskassza, illetve Fundamenta szerződés szerepel, ha nincs szerződésük, akkor minél hamarabb kössék

meg. Ha nem ezen a módon szeretnének fizetni, választhatják még a 10 éves társulati hozzájárulást, de ebben az esetben keressék fel a Víziközmű Társulat ügyintézőjét (Lénárt Andrásné az Önkormányzat Falugazdász irodájában), aki az eredeti kivetését átírja.

Eddigi rendelkezésünkre álló adatok szerint az érdekeltek közül kb. 170-180 fő az, aki semmilyen fizetési módot nem választott, azaz nem fizetett.

Akiknek telekösszevonási ügye van folyamatban, vagy az már megtörtént, 2003. szeptember 25-ig személyesen hivatalos irattal igazolják az összevonás megtörténtét, illetve intézésének megkezdését.

A tulajdon eladását, vagy vételét is jelezzék a társulat felé az adás-vételi szerződés bemutatásával.

A kivitelezési munkák további folytatásáról, illetve állásáról, valamint a helyreállításokról a helyi újságban tájékoztatjuk Önöket.

Elképzelhető, hogy már az idén használatba kerülhetnek egyes szennyvízöblözetek. Ebben az esetben mindenki értesítést kap írásban arról, hogy az öblözet üzembe lett helyezve és el lehet kezdeni a házi bekötés kiépítését a már meglévő csatornacsonkba.

Nagyon fontos, hogy a hivatalos értesítés kézhezvételét megelőzően senki nem kezdheti meg a rákötést a csatornahálózatra.

A hivatalos értesítést követően a csatorna rákötések kivitelezésének módjáról, feltételeiről és szakmai követelményeiről részletes leírást fog mindenki kézhez kapni. Ennek értelmében a belső hálózat megépítését követően a csatorna földdel történő eltakarása előtt kell a Vízműnek helyszíni ellenőrzés keretében hivatalosan átvenni a rákötést.

A bekötéshez szükséges csöveket és idomokat a Bethlen G. utcai JOAMIT Bt. telephelyén kedvezményes áron vásárolhatják meg.

Tisztelettel:

Fazekas Zoltán
üzemelésvezető
Kugyela Mihály
társulati elnök

Indul az Országgyűlés őszi ülészsaka

Véget ért a nyár, az iskolákban becsengettek, a politikusok is elkezdik munkájukat. Furcsa volt ez a nyár a gyerekek, a tanulók pihentek, de a politikusok nem ezt tették, hanem kihasználva az „uborkaszezont” szinte a hisztéria szintjére emelték a közbeszédet, a médián keresztül a társadalmat.

Az emberek pedig nyugalmat akarnak, dolgozni akarnak, s igen-igen unják, hogy életükre rátelepül a politika, a botrány, az indulatok, a vádaskodások. Persze valóban vannak ügyek. Vérforraló csalások, a közpénzek hűtlen kezelése. Ezeket ki kell deríteni, a felelősöket meg kell büntetni, s remélem ez is fog történni. Mi nem fogjuk hagyni, még bírósági szakaszba sem kerülhetnek a felelősök

- mint azt tette teljesen nyilvánvaló ügyek tekintetében a Legfőbb Ügyész.

Az előttünk álló őszi leghevesebb témája persze az ország 2004-es költségvetése lesz. 2004 pedig az erőgyűjtés, az építkezés megkezdésének éve. Új helyzetet fog jelenteni, hogy teljes jogú tagjaivá válnunk az Európai Uniónak. Az persze nem fog menni, hogy a parlamenti ellenzék, a FIDESZ most lázasan adócsökkentést követel, s közben a kormány egyes juttatásait meg akarja duplázni, triplázni. A kibicnek persze semmi sem drága. 10-20-50 milliárd forinttal dobálózhatnak, mintha 10-20-50 forintról lenne szó. (50 milliárd forint 50 km autópálya, 50 milliárd forint több mint Debrecen és Kecskemét összes

nyugdíjasának 13. havi nyugdíja.)

De lesz adócsökkentés a személyi jövedelemadónál, lesz reálnyugdíj és reálbéremelés. Ki fog szélesedni a rászorulóknál a szociális kedvezmények köre, és nőni fog az agrártámogatások mértéke. Jövőre megjelennek az EU új támogatási formái, javul a fogyasztóvédelem hatékonysága, szélesednek a munkavállalói jogkörök.

Ettől persze még hangos őszi elé nézhetünk - vizsgáljuk a politikai elit. Elsősorban stílusból, kérem figyeljék, hogy ki vagy kik azok, akiknek semmi sem lesz drága, akinek minél rosszabb, annál jobb alapon működnek tettei! Akik végeletekig szítják majd az emberek hangulatát - pedig

kár -, hisz soha nem látott esélyek kapujában állunk. Ha nem az elveszett hatalom mindenáron való visszaszerzése, hanem néha legalább 1-1 fontos nemzeti ügyben való összefogás jellemezne bennünket, most messze jutnánk azon az úton, amire ez az ország régen vágyott.

A kormány - e közben pedig - végre fogja hajtani programját pontról pontra. A választóink egy része most elbizonytalanodott, az ellenzéknek ez is volt a célja. Határozott cselekvést, tisztességes hangnemet és a vállalások következetes végrehajtását várják tőlünk az emberek.

Ez fog történni. Az ár nem mindegy, amit fizetünk érte.

Földesi Zoltán
az MSZP országgyűlési képviselője

Kedves Gyerekek, Fiatalok!

Mintha az időjárás is tudná, hogy ismét itt a tanulás ideje; kicsit hűvösebb és már nem olyan verőfényes. Szikrázó napsütésben mindenki inkább a strandra, a kertbe, a nagyihoz, a barátok közé vágyik, mintsem az iskolapadba.

Az elsős kisdiákok talán kicsit megszeppenve engedték el szülei kezét. Ti, akik most léptétek át először az iskola küszöbét és foglaltatok el helyeteket a padokban, a tudás ösvényére léptetek. A kedves és mosolygós tanító nénire mindig számíthatok, ha öröm, netán bánat ér. Az új arcok hamarosan új barátokat jelentenek, a most még nagynak tűnő tantermek, barátságos, kis közösséget rejtő terem mé szelődülnek. Élvezzétek az iskolát, szerezzetek új ismereteket, barátokat!

Ti, akik már ismerősként üdvözlitek a felétek jövő társatokat, azt az ismeretlenné tűnő, de mégis oly ismerős, magasra nőtt helyes fiút, és azt a szép, napbarnított lányt, talán már egy kicsit hiányoztatok is egymásnak.

Bár tudom, hogy tanulás helyett sokszor jobb lenne valami mást csinálni, akár anyunak segíteni, higgyétek el, a tanulás fontos dolog! A magatok elé kitűzött cél, egy-egy álom munkahely megszerzéséhez tudásra, ismeretekre van szükség! Magyarország, illetve az Európai Unió lehetőségeit csak azok tudják kihasználni, akik megfelelő tudással rendelkeznek. Magyarországnak szüksége van rád, szüksége van a tudásodra! Tanulj, élj vidáman és becsületesen!

Üdvözlettel:

Domokos László
az 5. sz. választókerület,
Békésszentandrás országgyűlési képviselője

Tisztelt Pedagógusok!

Az Önök számára is elkezdődött a tanév. Nem csak új diákok, új tantermek köszöntik most Önöket, hanem egy új oktatási koncepció is. Az általam fenntartásokkal fogadott törvénymódosításnak, mely heves vitákat váltott ki, most a hétköznapi próbáját kell kiállnia. Az új elképzelések sokak nemtetszését váltotta ki, ám az eddigi elméletet most a gyakorlat váltja fel. Az iskola azonban továbbra is az oktatás, a tanulás színtere marad, mely a pedagógusok számára munkahelyet, a diákok számára pedig a jövőjükre való felkészülést jelenti.

Kívánom, hogy munkájukban továbbra is sok örömet találjanak, és remélem, hogy a jelentkező problémákat, a diákkal, a szülőkkel megbeszélve, sikerül közösen megoldani!

Tisztelettel:

Domokos László
az 5. sz. választókerület
Békésszentandrás országgyűlési képviselője

Szentendrési Híradó

ÖNKORMÁNYZATI HAVILAP

Kiadja: Békésszentandrás Nagyközség Önkormányzata

Felelős kiadó: Sinka József

Szerkeszti: Szerkesztő Bizottság

Tagjai:

Benedek Erika, Bódi Mária, Fabó István,
Horváth Sándorné, Molnár Imre Zoltán, Sinka Csaba

Felelős szerkesztő: Benedek Erika

Készült: SZARVASPRESS Bt.

Telefon/fax: (66) 313-144/19

NYTSZ: 372/2/1995

KÉPVISELŐI FOGADÓÓRA

Tisztelettel tájékoztatjuk Békésszentandrás lakóit, hogy **Földesi Zoltán**, az MSZP országgyűlési képviselője **2003. szeptember 25-én (csütörtök) 13-15 óra között** fogadóórát tart a Polgármesteri Hivatalban.

Képviselői Iroda

DOMOKOS LÁSZLÓ
ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

FELHÍVÁS

Tisztelt Békésszentandrás Lakosok!
Domokos László vagyok, Békésszentandrás országgyűlési képviselője. **2003. szeptember 26-án, pénteken 14.30 órától 15.30 óráig Békésszentandrás a Könyvtárban fogadóórát tartok.**

Szeretettel várom Önöket, tisztelettel:

Domokos László

*„Mert a mértékletesség és a lélek békessége
az éték legjobb fűszere”*

ARANYKINCSTÁR

Minden tájnak megvan a maga sajátos étkezési kultúrája, mely a vidék adottságaiból „táplálkozik”, így van ez a Nyugat-Dunántúlon, Vas megyében is, ahol a következő recept alapján készített népi étket fogyasztottam nem is olyan régen. Az étlapon ez állt. Vasi vadpörkölt dödöllével. A szarvasból, kevés paprikával, vörös borral főzött pörkölt köretét írom most le. **DÖDÖLLÉ:** Hozzávalók: felkockázott burgonya, só, hagyma, olaj, liszt. A krumplit apró kockára vágva annyi sós vízzel tesszük fel főni, hogy ellepje. Ha kész, a gázt mérsékeljük és lisztet szórunk bele folytonos kevergetés mellett. Előbb érdemes összetörni a krumplit, ha nem olajos fajta. Addig kavargatjuk és annyi liszttel, amíg sűrű galuskatészta állagú nem lesz. Vöröshagymát olajban megfonnyasztunk. Fazékban érdemes csinálni a tésztát kikeverését. Vágódeszkára, nagykanalanként rátesszük és a hagymás olajba mártogatott kanállal galuskákat szaggatunk kisebb tepsibe. Ráöntjük a maradék hagymás olajat és a sütőben rezgőre átsütjük. Az eredetit cseréptepsiben csinálják. Alsó lángot használunk, hogy a hagymát ne kapja meg a hő. Én egy kanálnyi prézlivél védekeztem ellene. Köretnek lehet natúrban adni, de nagyon finom kapros tejföllel vagy paprikás tejföllel a pörkölt mellé. Különlegesen finom ízt a házi sajtolású olajtól kapja, ez a nyugati végeken még ma is megtalálható itt-ott a házaknál.

Egy merész fordulattal utazunk hazánk keleti végébe, a szatmári tájra. Alkalmunk volt nyári kirándulásunkon meg-

kóstolni Túrístvándiban a finom lapcsánkát, melyet a Malom Panzió kedves vezetője, Erdélyiné Marika ajánlott a pompás gulyásleves után. Természetesen a receptjét is szívesen ideadta, hiszen hosszú évek óta betérő vendége vagyok. **LAPCSÁNKA:** Hozzávalók: grízes és nullás liszt, kevés zsemlemorzsa kb. 40 dkg, 3 db tojás, reszelt fokhagyma és vöröshagyma, ételízesítő, só 3-4 db nyerskrumpli almareszelőn lereszelve. Híg galuskatésztát keverünk, de előtte villával verjük fel a tojásokat jó habosra. Forró olajba merőkanalanként belesimítjuk a tésztát ropogósra sütjük mindkét oldalát. Reszelt sajttal megszórjuk. A krumplis tésztánál nehéz megadni a pontos lisztmennyiséget, mert nagy mértékben függ a burgonya minőségétől.

Ha azt mondom pulyka, akkor még nem, de ha már pulykaka-kas, az bizony Debrecen. Kóstoljuk meg az ottani finomságok egyikét a **GOMBÁS PULYKANYAKAT**. Hozzávalók: Bepácolt felkarakított pulykanyak. A páchoz olaj, só, bors, bazsalikom kell. Kevés füstölt szalonna, hagyma, vörösbors, gomba, piros paprika. A hagymát a kiolvasztott szalonnakockákon megfonnyasztjuk. Az egy napot át érlelt húst rátesszük és lassan pároljuk, vörösborsal felöntve. A végén a felszeletelt gombát hozzáadjuk, sózzuk, készre főzzük. Tálalás előtt színes paprikával megszórjuk, átszotyogtatjuk. Friss csipetkével tálalva nagyon finom, paradicsomsalátával tálalva pompás lakoma. Kellemes csemegezését kívánok:

Bódi Mária

A Fidesz az első támogató

A Békés Megyei Fidesz elsőként támogatta a Nyugdíjas Klubok és Civil Szervezetek idej battonyai találkozóját. Az Ötvenezer forintos felajánlás Takács Dezső polgármesterrel egyeztetve, még 2002. szeptember 25-én került feladásra postai utalványon, a rendezvény társszervezőjének, Battonya Önkormányzatának.

A Békés Megyei Fidesz érzékeny a nyugdíjasok és a szociálisan rászorultak problémáira. A felajánlással a Fidesz mindenkori támogatását szeretné kifejezésre juttatni.

Békés megyében nagyon sok idős ember él. Sajnos a nyugdíjak alacsonyok, a megélhetés nagyon nehéz. Ezért a Fidesz a battonyai rendezvény kapcsán levélben kérést juttat el Miniszterelnök Úrhoz, melyben kéri, hogy ténylegesen reálértékben emelkedjenek januártól a nyugdíjak. A nyugdíjemelésnek fedeznie kell a nyugdíjasok többletköltségeit, amit az energiaárak drasztikus emelése és a gyógyszerek drágulása eredményezett.

A Békés Megyei Fidesz elnöksége szeptemberben tárgyalja, hogy milyen mértékben támogatja a 2004. évi Nyugdíjas Klubok és Civil Szervezetek battonyai találkozóját. Az elnökség nagyobb összegű támogatást is elképzelhetőnek tart, és egyeztetni szeretne a szervezőkkel egy információs sátor felállításáról is.

A Békés Megyei Fidesz köszönetét fejezi ki a Békés Megyei Egyesületnek a nyugdíjasokért egész évben végzett munkájáért. Megtiszteltetés az első támogatónak lenni, amit a 2004. évi rendezvény esetében már hagyományossá kíván tenni a Békés Megyei Fidesz.

Domokos László
országgyűlési képviselő

Hamza Zoltán

a Fidesz Békésszentandrás szervezeteinek elnöke

Csordás Mihály

Két akác árnyékában

*Nem szavakban, a szemekben
Bújt meg a ragaszkodás
E porló fekete hazai röghöz
Szent Anna napján, búcsúkor,
Amikor - mint halottak napján -
Kicsit mindenki végleg hazatér.*

*Utak nélküli síkság közepében
Állunk szemben végzetünkkel,
Messzi a falutól, mindenkitől,
Közel magunkhoz, miélnkhez,
Csak egy csokor kerti virág
Szerte a végenincs mezőben.*

*A tanyában zsong az élet,
Ott van nagyapó és nagyanyó,
Apa, anya és a testvérek,
„Ébredni, Kobak!” - szól
Nagyanyó, reszkető kezében
Tejesbögre, karéj barna kenyér.*

*„Nem tudom, miért Kobak?”
- töpreng el a barátom - miért?
Begázol a kukoricásba,
Az ősi kőkereszt mögött,
Mind mélyebbre hatol -
Gyermek- és ifjúkorába.*

*Meg kellene találni, mind
Az elveszt földeket, a tanyát,
Ahova Jolival esőben, sárban
Is kigyalogoltak, megtéve
Hét kilométert az iskolától!
Meg a csöndet, a nyugalmat.*

*Két hatalmas akác árnyékában
Színes virágcsokor. Állunk
Előtted: hatalmas kőkereszt.
Mögöttünk végelláthatatlan
Parlagfűtenger a jelen.
Globális végtelen.*

A globális végtelen

Fotó: B.M.

FALUGAZDÁSZI HÍREK

A 84/2003 (VII.22.) FVM rendelet a 2003. évben fagykárt és aszálykárt szenvedett mezőgazdasági termelők kárenyhítő támogatásáról rendelkezik.

Ennek értelmében 2003. augusztus 20-ig lehetőség volt szántóföldi növények esetében 3 ezer, ill. zöldségnövények esetében 6 ezer forint hektáronkénti támogatási előleg igénylésére 30%-ot meghaladó mértékű kár esetében. (Nyári betakarítású növények.)

Az őszi betakarítású növények hozamolása után **végleges kárenyhítő támogatás** igényelhető abban az esetben, ahol az aszálykár mértéke 30%, vagy azt meghaladó mértékű. Beadása 3. számú mellékletben történik (átvehető a falugazdásznál), melyen a 2003. évben termesztett összes szántóföldi növényt fel kell sorolni és a kapcsolatos számítást el kell végezni. Ahol az összes hozamérték kiesés 30% feletti, ott a támogatás mértéke a 30% feletti kár 30%-a. Az így kiszámított összeg csökkentendő a korábban felvett előleggel. Beadási határideje jogvesztő: 2003. november 30. Fontos megjegyezni: azok a kárt szenvedett termelők, akik az augusztus 20-i előlegigényét elmulasztották nyári betakarítású növények esetében, november 30-ig ezt a bejelentést megtehetik függetlenül attól, hogy őszi betakarítású növényük volt-e vagy sem. Megjegyzendő a fentiekén túlmenően, hogy amennyiben a támogatási igény összege a rendelkezésre álló forrást meghaladja, az FVM miniszter

külön rendeletben és közleményben 2003. december 10-ig intézkedik a támogatás fajlagos mértékének arányos csökkentéséről.

Az aszálykárenyhítő rendelkezések harmadik fázisa a **kedvezményes középlejáratú hitel** igénybevétele az elemi kárt szenvedett mezőgazdasági termelők számára.

A hitelkérelmek benyújtása folyamatosan, de legkésőbb 2003. december 15-ig történik az agrárhitelkezésben részt vevő intézményekhez.

Igénylésének feltétele a gazdaság összes hozamérték kiesésének mértéke a 20%-ot meg kell, hogy haladja. A pénzintézetek csak olyan hitelkérelmeket fogadnak be, melyeket előzetesen az FVM nyilvántartásba vett és záradékkal látta el azt. A hitelkérelem egy példányára rávezetett záradék tartalmazza a felvehető kedvezményes hitel összegét, valamint, hogy a hitel megfelel az e rendeletben meghatározott feltételeknek. A hitel futamideje 5 év, tőkeösszegéhez legfeljebb 60%-os mértékű készfizető állami kezességvállalás kapcsolódhat és a jegybanki alapkamattal számított kamat összege 70%-nak megfelelő mértékű kamattámogatás vehető igénybe.

Szeptembertől megváltozott a falugazdász fogadóórák időpontja az alábbiak szerint:

Kedd: 8-12 óráig

Szerda: 13-16 óráig

Változatlan helyen a békésszentandrás Polgármesteri Hivatalban.

Sinka Csaba

**Sinka Csaba falugazdász
fogadóórái
a Polgármesteri Hivatalban:**

kedd: 8.00-12.00 óráig

szerda: 13.00-16.00 óráig

Közelkép Gázsó Dóráról

Mindig szívesen nézem meg a Tessedik Múzeum kézműves kiállításait. Így volt ez az idei nyáron is. Örömmel fedeztem fel egykori tanítványom műves munkáit és jó volt olvasni, hogy Gázsó Dóra kerámikus, Békésszentandrás.

- Mindenek előtt gratulálok és arra kérek, mondj néhány szót magadról, hová jársz, mit csinálsz?
- Békéscsabára az Evangélikus Gimnáziumba járok, a művészeti szakközépiskola 4. évfolyamos tanulója vagyok, kerámia szakon.
- Mióta foglalkozol az agyaggal?
- 3 évig Szántó Stella növendéke voltam, az idén Takács Győző a tanárom, tőle épületkerámiát tanulok.

- Kézügyességedet kitől örökölted, hiszen a forgó korong varázskezeket igényel.
- Talán a nagymamámtól, ő szőnyeget szőtt.

- Ismerem, Szentendrason Gázsó néni szőnyegei az élvonalbeliek közt vannak. Van-e lehetőség arra, hogy az egyéni stílusodat kimunkáld, ugyanis a munkáidat nézve úgy érzem, hogy megjelenik az egyéni alkotó is az ideai kollekciódban.

- Lehetőség van az iskolában az egyéni formanyelv kialakítására, természetesen a kötelező darabok után.
- Melyik a kedvenc stílusod?
- A görög vázák állnak hozzám a legközelebb.
- Hol készülnek a munkáid?
- Az iskola műhelyében. A saját műhely egyelőre csak álmaimban létezik.
- Mik a további reális terveid?

- Az érettségi után 5. évben szakmai érettségit teszünk és tanárnőm javaslatára a Képzőművészeti Egyetem Restaurátori Szakán szeretném tovább folytat-

ni a tanulmányaimat. Addig is sokat tanulok és dolgozom.
- Honnan szerzed az alapanyagokat?
- Az anyagot Mezőtúrról, a mázi Kecskemétről.
- Melyik a kedvenc színed?
- A sötétkék és az árnyalatai.
- Milyen kiállításokon szerepeltél már eddig?
- A sarvasi múzeumban látható az eddigi legrangosabb kiállításom. Ezt megelőzően Békéscsabán a Megyei Könyvtárban, az iskolánkban és a szentendrési könyvtár galériájában szerepeltem.
- Mit szólnál egy önálló kiállításról, mondjuk András napon?
- Állok elébe! Szívesen bemutatom a legszebb darbjaimat a szentendrési közönségnek.

- Tudom, hogy a kerámia egész embert kíván, de van-e más olyan dolog, amivel szívesen foglalkozol még?
- Igen. Évek óta részt veszek iskolánk pályázatain, különösen az irodalmi és a történelmi témák érdekelnek. Az a megüszítettetés ért, hogy az ideai gimnáziumi évkönyvben megjelent a kedvenc költőmről, Reményik Sándorról írt dolgozatom.
- Gratulálok! A dolgozattal igen, de Reményikkel nem vagy egyedül, én is nagyon szeretem. Látva a költő sírjáról készült képet itt az évkönyvben, eszembe jut, amikor a Vas Sándor Hagyományőrző Csoport tagjaival mi is ellátogattunk Kolozsváron a Házsongárdi temetőbe, mé-

cseszt gyűjtve tisztelegtünk Reményik emlékének. Milyen munkáid jelentek még meg?
- D. Ordas Lajosról, a mártír papról írtam iskolánk Várunk c. folyóiratában. Mindkét pályamunkám első helyezést ért el, különösen a stílusomat dicsérte meg Bakay Péter tanár úr.
- Tudom, hogy a zene is közel áll hozzád, többször hallgattalak az iskolai koncerteken.
- Jelenleg a 10. évfolyamon tanulok. Szeretnék tovább is járni, de úgy tűnik, nincs meg rá az állami támogatás. Nem szívesen hagynám abba a zenetanulást, mert ezt is nagyon szeretem.
- Mit tanulsz most?
- A karácsonyi koncertre készülünk. Mazas, 4 hegedűre írt kamaradarabját gyakoroljuk.

- Kik a kedvenceid?
- Vivaldi, Brahms... Főleg a klasszikus kamaramuzsikát kedvelem.
- Gratulálok az eredményeidhez, melyek 3 Gázsó Dórit sejtetek, holott csak egy van. Kívánom, hogy örömeid teljen a munkáidban és sikeres életpályáddal gazdagítsd családod hagyományait és öregbítsd Szentandrás jó hírét szerte a világban!
- A kiállításig a legkedvesebb munkáimról készült fotókkal szeretnék kedveskedni az Olvasóknak.
- Köszönöm a beszélgetést a Híradó nevében:

Bödi Mária

(folytatás a következő oldalon)

Részlet a Reményikről írt pályamunkából

Mi, akik számára természetes a magyar nyelv használata, el sem tudjuk képzelni, mit jelentett és jelenthet még ma is, külföldön igaz magyarnak lenni. Nyíltan vállalni az anyaországhoz való tartozást, megszólalni magyarul ott, hol ez nem bocsánatos bűn.

Megrendítő élményben volt részem néhány hónapja. Lakóhelyemen, Békésszentandrásán évek óta hagyomány, hogy András-napkor községi ünnepségen ismerik el a település érdekében kiemelkedő tevékenységet végzők munkáját. Erre az eseményre minden esetben meghívást kapnak a vajdasági Kishegyes testvér-település vezetői is (233 évvel ezelőtt 81 szentendrési család érkezett a Krivaja völgyében fekvő Hegyes pusztára, és letelepedésükkel jelentős szerepet vállaltak a mai Kishegyes arculatának kialakításában).

Ezen az ünnepségen hangzott el a kishegyesi alpolgármester köszöntőjében a következő: „Ti magyarok nem tudjátok, milyen kincs van a kezetekben. Nem érzitek e kincs értékét. Ez a kincs olyan értékkel bír, melyet számszerű formában kifejezni lehetetlen. Ez a kincs nem más, mint a magyar nyelv. Ti itt Magyarországon nem tudhatjátok, milyen nehéz a határon túl megőrizni az igaz magyarságot. A vajdasági magyarok szíve magyar ütemre dobog, de a nyelvük sajnos nem mindig formázhatja, teheti hallhatóvá mondandójukat magyarul. Az emberi képzelet is kevés ahhoz, milyen elszántság, kitartás és igaz hit szükséges ahhoz, hogy valaki esetenként nyíltan fel merje vállalni: ő magyar nemzetiségű. Szeressétek egymást, és óvjátok a magyar nyelvet, ezáltal szerettek és óvtok bennünket, határon túl élő magyarokat is!” - fejezte be könnyes szemmel beszédét a kishegyesi előljáró.

Ekkor döbbsentem rá, hogy ami nekem, nekünk fiataloknak, idősebbeknek, egyszóval Magyarországon élőknek - magyarul beszélni, megszólalni - olyan természetes, hogy szinte észre sem vesszük (mint azt a testrészlünket, melyet csak akkor észlelünk, ha fáj), az a határainkon kívül élő emberektől milyen megpróbáltatást, merészséget és tiszta érzélelvilágot követel.

A román uralom alá került magyarság tehetetlensége és a

tudatos politikai passzivitás minden valóságos cselekedet akadály lett. Reményik verseiből a kisebbségi sorba szakadt erdélyi-romániai magyarság érzésvilágát tükröző krónika vázlata bontakozik ki. Az Ige c. verséből is kiderül, hogy eltéphetetlen szálak kötik ahhoz a tájhoz, ahol született. Figyelmeztet arra, hogy a haza, a nemzet nem az államiság, hanem a szellem és lélek ereje által őrizhető meg.

Reményik világítótorony volt, ha nem is az óceán partján, hanem egy zátonyokkal teli öböl kiszögellésén. De ugyanolyan nélkülözhetetlen volt a szerepe abban, hogy a szellemi kikötőt keresőket útba igazítsa. A mindennapok sodrában élt. A napi eseményekhez kapcsolódva szellemben-lélekben nem a mindennapok világát éli, hanem azok fölé emelkedve szólal meg. Amikor nemzeti sérelmekről, fájdalmakról, megpróbáltatásokról ír, nem a nemzeti elfogultság szólal meg benne, hanem a világ értékvesztése, maga az embertelenség fáj neki. Reményik olyan versekkel jutott a népszerűség csúcsára, melyek sem alkatának, sem líraeszményének nem voltak igazán hiteles kifejezői. A nemzeti fájdalom énekeseként lépett pódiumra. Számára a költészet mindig közösségi szerepvállalás is, a nyilvánosság előtti megszólalás tényéből levezethetően. Egyszerre egyetemes, és személyes, de szakrális szerepet is kap. A költészet tehát sohasem pusztán önkifejezés, hanem feladat és szerep Reményik Sándornál, melyet abban a pillanatban, amikor országos hírnév költővé vált, a történelem határozott meg. Költészetétől nem művészi élményt várt közönsége, hanem buzdítást, magyarságban való megerősítést, s ezt versei által meg is kapják.

1937-ben és 1941-ben Baumgarten-díjat kapott. 1941-ben posztumusz az MTA nagydíjával ismerték el munkásságát.

„Ő az Ige költője, aki az Igére rátalált, akit az Ige megtalált s aki Krisztusnak volt felkent prófétája” - írta róla LÁSZLÓ DEZSŐ 1941. december 4-én, amikor Reményik Sándor lelke már az égiek között remélhetőleg megnyugvást talált.

Gazsó Dóra
11.c osztályos tanuló

A Kertbarátok Sárospatakon

Az egészséges életmód kialakításához hozzátartozik a pihenés, a művelődés és a szabadidő helyes felhasználása is. Ezért tervezzük évről évre a Kertbarátok körében évente kétszer az országjáró kirándulásokat.

Így történt ez az idén is augusztus 23-án, amikor korán, 5 órakor elindulva vágunk neki a nagy útnak, hogy megtekinthessük Sárospatak és környékének nevezetességeit.

Útközben is került látnivaló. A reggeli szürkületben észrevetük, hogy 25-30 km-re tőlünk mennyivel más a táj képe. Az aszály nem tett olyan nagy kárt, mint nálunk. Amerre jártunk, mindenütt több eső esett. A martfűi kereszt is jól látható volt a hajnali szürkéségben, melyet a régen megtörtént tragédia színhelyén állítottak elődeink.

A hosszú utazás első állomása Mezőkövesd városa volt, ahol megkerestük a Mezőgazdasági Gépek Múzeumát. Itt akár egész nap találtunk volna magunknak látnivalót.

A mezőgazdasággal kapcsolatos emberek életmódja a kézi- és gépi eszközök sokaságával együtt látható. Sok régi gép még üzemképes ma is. Hiszen a gyűjtemény gazdája a javítással és ápolással is törődik.

A Matyó Múzeum országos híre éppen a gazdasága és értékállósága miatt gyönyörű.

Mindent a szemnek..., ez is szép volt.

Ezután a Szent László római katolikus templomot csodálhattuk meg. A templom bejárata előtt az Amerikába kivándorolt magyarok emlékművét láthattuk, amely hirdeti az elszakadt testvéreink hazaszeretétét. A templom belül csodálatos. Egyik kápolnájában az oltárt és a falakat díszítő festmények matyóföldi színekben gazdagon pompáznak. Ez a nép vallásosságát dicséri.

Mezőkövesdről Miskolc felé haladva egyre változatosabb táj tárult elénk. A síkságot előbb kisebb dombok, majd

egyre nagyobb hegyek váltották fel. Szerencs után már kíváncsian vártuk mikor láthatjuk meg a régi iskolaváros, Sárospatak várának tornyait.

A történelmi városban szinte minden lépésre találtunk valami történelmi nevezetességet megőrkítő táblát, szobrot vagy emlékművet.

Mi először a híres református kollégiumba mentünk. Itt az iskola múzeuma tárta elénk gazdag múltját. Alapítási éve 1531. A mi vidékünkön egy kő sem maradt abból az időből a törökök „jóvoltából”. Európa legnagyobb tudósai is tanítottak akkor, mint Comenius Amos János.

A könyvtár, mint egy templom szentélye, olyan fenséges ez a hely. Ma is ott találhatuk azt a 30 ezer kötetnyi könyvet, amelyet 1834-ben helyeztek el. E falak között tanult Tompa Mihály, Móricz Zsigmond, Arany János, Kazinczy Ferenc is.

Tovább haladva a magyar történelem sok-sok harcának színhelyére értünk, a Bodrog partján épült Pataki várba. Építése a tatárok megjelenésével egyidőben kezdődött és ma is tart. A pincéből a negyedik szintig eljutva bőséges látnivalónk akadt. A toronyból szép látványként terült elénk egész Tokaj.

A várban a vezető a történelmi események hosszú sorát mondta el. Ezekről könyvtárnyi művet lehetne írni, amire itt most ki sem lehet térni. Érdekes azonban a látottak után ezekkel is foglalkozni, mert aki a múltat nem ismeri, annak jövője sem lehet.

Mivel hosszú út állt előttünk, elindultunk haza. Még egy kis erőt és bátorságot magunkhoz venni megálltunk Tokaj városában. E város nevezetességeit csak kocsiból menet közben szemléltük meg. Előbbi években már itt is több ízben jártunk.

Elfáradva ugyan, de lelkiekben gazdagodva tértünk haza Isten segítségével.

Köszönet minden résztvevő kintartó, érdeklődő magatartásáért.

D. Kiss Sándor

TIHANYI VÁNDORSZÍNPAD

BUDAPESTI MŰVESZEK VENDÉGHÁTEKA

Tihanyi Tóth Kinga mesejátéka:

Törpekaland

Slattyogó Kabuki és Cincogi
kalandjai

az erdő fűesomóiban, közvetlenül
a gomba és a vakondtúrás között.

zene: Ben Shon

dalok szövege: Tihanyi Tóth László

szereposztás:

Kabuki..... Fekete István

Slattyogó: { Csík Csaba
              { Szecsődi M. László

Cincogi..... Borbély Viktória

a jelmezeket tervezte és az
előadást

RENDEZTE:

Tihanyi Tóth László

DÍSZLET - JELMEZ: ~
ERZSÉBET IPARMŰVÉSZ
STÚDIÓ

Tihanyi T. BT.
1061. Budapest,
Andrássy út 37.
telefon: 06 30 964 86 99

Művelődési Ház, Békésszentandrás, 2003. szeptember 29. du. 15 óra. Belépő: 250 Ft/fő

ÖNKORMÁNYZAT HÍREI

RÖVID HÍREK

- A folyószámlával rendelkezők részére örömhír, hogy az OTP Rt. bankjegykiadó automatát helyezték el az ABC Fő utca felőli bejárata mellett. Ezzel már 2 db bankjegykiadó automata áll a lakosság szolgálatában.

- Szeptember 15-én lesz a furugyi bekötőút műszaki átadása. A 76 millió Ft-ért épült út 50%-os PHARE támogatással és a magyar minisztériumok társfinanszírozásával készült.

- Kihelyezésre kerültek az új utca névtáblák, ezzel lényegesen javult a tájékozódás községünkben. Kérem a lakosságot, hogy akinek a táblakihelyezéssel kapcsolatban problémája van, kérem jelezze a Polgármesteri Hivatal műszaki irodájában.

- 15 fő közmunkás 3 havi alkalmazására 90%-os támogatást nyertünk a megyei Munkügyi Központ által kiírt pályázaton. A munkások augusztus 15-én álltak munkába elsősorban a belvízelvezető csatornák tisztítását végzik és még ez évben tervezzük a kerékpárút belterületi szakaszának rendbetételét.

- Pályázatot nyújtottunk be a Települések összképe javításának támogatását célzó pályázati felhívásra. A projekt 2 millió Ft értékben tartalmaz köztéri díszpadokat és hulladékgyűjtőket 30 garnitúrát. A

Képviselő-testület döntése értelmében a Millenniumi Emlékparkban, a Vértessy téren, a Tessedik utcai parkban, a Hunyadi utcai parkokban a vízitelepen a szabad strandon lennének elhelyezve. A pályázat megvalósításához 25% önerő szükséges.

- Az ÖNHÍKIS pályázaton 35,5 millió Ft a BÉRHIKIS pályázaton 14,1 millió Ft támogatást nyert településünk, ezzel az összeggel a forráshiányos működési költségvetésünk javult, de nem szüntette meg a forráshiányt.

- A Képviselő-testület augusztus 14-én rendkívüli testületi ülést tartott. Az ülésen döntés született arról, hogy az önkormányzat kit delegál a Helyi Birtokhasznosítási Bizottságba. A többszörös sikertelen határozathozatal után végül is Hévízi Róbert képviselő úr nyerte el a testület bizalmát és képviseli Önkormányzatunkat.

Földesi Zoltán az MSZP Országgyűlési képviselője sajtótájékoztatóján ismertette a napokban megjelenő kampányanyagot, amely a kormány elmúlt évi tevékenységét és elért eredményeit mutatja be. A kiadványt minden háztartás rövidesen megkapja.

Sinka József
polgármester

FELHÍVÁS

Békésszentendrési Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete a 15/2001. (X.29.) sz. a díszpolgári, tiszteletbeli polgár kitüntető cím és egyes kitüntető díjak alapításáról és adományozásuk rendjéről szóló rendelete alapján 2 fő részére kitüntetést adományoz a község érdekében kifejtett tevékenység elismeréseként.

Kérjük a község párt, társadalmi, civil szervezeteit, a lakosságot, hogy javaslatukat rövid indoklással, életrajzzal juttassák el a Polgármesteri Hivatal Titkárságára 2003. november 17-ig (hétfőig).

A díjak 2003. november 29-én (szombaton) a község András-napi ünnepségén kerülnek átadásra.

Sinka József
polgármester

1989-es születésűek személyazonosító igazolvánnyal történő ellátása

Akik ebben az évben (2003) töltik be 14. évüket (1989-ben születtek), azoknak a Szarvasi Okmányirodában személyazonosító igazolványt kell kérniük.

Az igényléshez szükséges:

Ha a kérelmező NEM rendelkezik érvényes útlevelel:

- 1.) Születési anyakönyvi kivonat (amennyiben nincs meg, akkor a születési hely szerinti anyakönyvvezetőnél szerezhető be, levélben is).
- 2.) Személyi lap (igazolvány személyi azonosítóról, vagy lakcímgazolvány 2000. január 3. után kiadott).
- 3.) Az eljárás ebben az esetben illetékmentes.

Abban az esetben, ha a kérelmező a 14. évet az előző évben töltötte be, és még nem rendelkezik személyazonosító igazolvánnyal, az eljárás illetéke 1.500 Ft.

Ha a kérelmező rendelkezik érvényes útlevelel:

- 1.) Érvényes útlevelel.
  - 2.) Születési anyakönyvi kivonat (amennyiben nincs meg, akkor a születési hely szerinti anyakönyvvezetőnél szerezhető be, levélben is).
  - 3.) Személyi lap (igazolvány személyi azonosítóról, vagy lakcímgazolvány 2000. január 3. után kiadott).
  - 4.) 1.500 Ft-os illetékbélyeg.
- Törvényes képviselő (szülő) aláírására **nincs** szükség, a kérelmet az ügyfél személyesen terjesztheti elő a Szarvasi Okmányirodában (Polgármesteri Hivatal Szarvas, Árpád Szállóval szemben.)
- Ügyfélfogadási idő:**
Hétfő 8-12 óra
Kedd 8-12 és 13-15 óra
Szerda 8-12 és 13-15 óra
Csütörtök 13-15 óra
Péntek 8-12 óra
- A kérelmet a kérelmező a 14. év betöltésének évében bármikor előterjesztheti!

FELHÍVÁS

A nyár folyamán településünkön új utcanévtáblák kerültek elhelyezésre.

Felhívom az ingatlantulajdonosok figyelmét, hogy a házszámot jól látható helyre kitenni szíveskedjenek!

Köszönettel:

Strassburger Gyöngyi
jegyző

Csángóföldön jártunk

- útibeszámoló II. rész

A jóleső éjszakai pihenés után vendéglátóink a kora délelőtti órákban jöttek értünk Magyar Házhoz. Rövid megbeszélést követően megegyeztünk abban, hogy „mindent” szeretnénk látni, ami csángó. Ennek szellemében kalauzolt bennünket Duma András és Kocsis Mihály az elkövetkezendő két nap során.

meke, a temető fakápolnája, amelynek alapjait évszázadok óta tartja az ún. bálványkő. Rövid nézelődés után utunk Bogdánfalvára vezetett. Ezen a csángó településen először a nemrég elhunyt utolsó csángó kántor házában ismerkedtünk az ottani emberek életmódját-és vallásosságát is jól bemutató környezettel. Az

Szocreál fejfák a forrófalvai temetőben Fotó: Sinka József

Az első utunk a „szocreál” forrófalvi temetőbe vezetett. No nem a helyhez méltatlan vascsőből készült fejfák látványa vonzott - bár érdekességként, s elrettentésként is igazán kiváló példa - sokkal inkább az ősi magyar építészet még megmaradt re-

új tulajdonosokkal folytatott ízes párbeszéd során meggyőződhetünk arról, hogy valóban mennyire fontos feladata a magyarságnak a csángók „megmentése”. Amit már ekkor bizonyosan láthatunk az röviden így összegezhető: a csángó ember

A bogdánfalvi csángó kántor szobabelsője Fotó: Sinka József

„...csak egyszer láthatnám Magyarországot!” Gál Péter bácsi
Fotó: Sinka József

az idegennel szemben zárkózott, nem beszél sokat és feleslegesen, de ha megnyílik, roppant barátságos és vendégszerető, mondanivalója tömör és őszinte. Az ottani világ még nem vette át teljesen az európai civilizáció „idegbajos”

széltetésért külön köszönettel tartozunk András barátunknak, aki igazán mesteri módon oldotta meg ezt a korántsem egyszerű feladatot. Innen a Szeret folyó túloldalára, Diószénre vezetett utunk, ahol bepillantást nyerhettünk a

A klézsei tömegközlekedés

Fotó: Sinka József

rohanását, az embereknek még van idejük a másik számára is. Következő állomásunk egy „valódi” csángó asszonyhoz vezetett, akinek beszédét igazán nagy élmény volt azon a csodálatos archaikus nyelven hallani. Olykor csak kapkodtuk a fejünket, hogy mit is mondott. A közel egyórás be-

számunkra elképzelhetetlen nyomor világába. A csángóktól elkülönülten, csakúgy sorjáznak a különböző lakásnak csúfolt építmények. Ezek lakói azok az emberek, akik nem az idén barnultak le. Felkavaró, nálunk ismeretlen világba csöppentünk. Óriási élményekkel gazdagodva in-

dultunk vissza Klézsére, ahol már várt bennünket vendéglátónk felesége a finom ebéddel, amelyből majdnem estebéd lett. A nap további része a helyi önkormányzati képviselők egy részével történt találkozással és eszmecserevel, illetve a csángó gyerekek táboroztatásának programegyeztetésével telt.

Másnap késő délelőtt utunkat Magyarfalú felé vettük. Különös apropót adott

hogy sikerül-e még egyáltalán!" Nehéz volt ekkor uralkodni az érzelmeinken, mert szinte mindnyájunknak kicsordult a könny a szeméből. Azt már csak én teszem hozzá: Milyen jó volna, ha a határon belül is ennyire megbecsülnék azt, hogy magyarnak születtünk!

Útközben visszafelé betértünk Rekecsinbe is, ahol Fehér Márton, talán az utolsó csángó hegedős fogadott bennünket

„Tankolás” Klézsén

Fotó: Sinka József

látogatásunknak az a tény, amelyről előző nap értesültünk. Nevezetesen, hogy a bákói rendőrségre beidézték azokat a magyar falusi szülőket, akik a tavaszi szünetben gyermekeiket elengedték Erdélybe - tehát az ország határain belül! - egy olyan táborba, ahol magyarul is tanulhattak. Nesze neked európai kisebbségi politika, nesze neked jó szomszédi viszony! S mindez 2003 tavaszán! (Az idézés eredménye végül több esetben is 250.000 lejes büntetés lett. 100 Ft = 15.000 lej. Ez egy ottani havi fizetés hatodan-yolcada.) Utunk érzelmileg legfelkavaróbb története is itt esett meg velünk. Bizonyos Gál Péter bácsi (ugye milyen román neve van) szájából hangzott el az alábbi néhány mondat: „Műk magyarok vagyunk. Szeretjük a magyar nyelvet, szeretnénk, ha az öt fiunk gyerekei is megőriznék ezt a csángó magyarságot. ... Én egész életemben csak arra vágytam, hogy egyszer megláthassam Magyarországot! Óreg vagyok már, nem tudom,

nagy szeretettel, s néhány pohárka saját termésű borral való koccintás után rövid kérésekre bemutatta nekünk zenész tudományát, amelyet teljesen egyedül, iskola nélkül tanult. Élvezettel hallgattuk végig a tudomány megszerzésének rögzös útjáról ékesszólóan előadott történetet. Már korábban este volt, amikor visszaérteztünk Klézsére. A nap további részében lehetőség nyílt egy hosszabb sétára a faluban, majd nyugovóra tért a kis csapat, hiszen másnap ismét közel 800 km várt ránk hazafelé.

Az útról összességében elmondható, hogy hasznos volt, és életre szóló élményt jelentett mindnyájunknak. Talán nem hangzik fellengzősen ha azt mondom: ezt minden embernek látnia és tapasztalnia kellene, akiben még megvan magyarság szeretetének legapróbb csírája. Mindhármunk nevében csak a legnagyobb köszönettel tartozunk vendéglátóinknak, hogy ezekkel az élményekkel gazdagodhatunk!

Molnár Imre Zoltán

Pénzek Brüsszelből - lehetőség, nem ígéret

Mit hoz(hat) az Európai Unió otthonainknak? - tették fel a kérdést Békésszentandrás lakói a Kultúrházi Esték előadóinak: politológusnak, pályázati szakértőnek, alpolgármesternek, országgyűlési képviselőnek. Az augusztus végi beszélgetés négy vendége arra kereste a választ, mi szükséges ahhoz, hogy egy vállalkozás, egy civil szervezet, egy település minél többet profitáljon a küszöbön álló európai uniós csatlakozásból. Az este megrendezésének alapötletét is ez adta: túllépve a belépés szükségességéről folytatott, immár haszontalan vitákon, keressük azokat a megoldásokat, amelyek révén az Unió minél többet hozhat otthonainknak.

Arnóczy Rozália politológus hallató bevezetőjében mindjárt leszögezte: az EU-támogatások döntő részét pályázatok útján lehet elnyerni. Jelenleg elsősorban az előcsatlakozási alapokból, 2004. májusától pedig az ún. strukturális alapokból kaphatnak forrást a pályázók.

Nem várhatjuk tétlenül a májusi csatlakozást, készülnünk kell rá - figyelmeztetett Paluska Zoltán, felidézve Orbán Viktor hasonlatát: az EU nem olyan edzőtábor, ahol jószívű trénernek segítenek, hanem kemény verseny, ahol az uniós tagállamok és azok régiói egymással is versengenek a

„Aki szegény, az a legszegényebb” - idézte József Attilát Kondoros alpolgármestere, Paluska Zoltán. Békés megye hátrányos helyzete miatt sok fiatal vándorol el az ország más tájaira, így azonban a térség szellemi tőkéje folyamatosan fogy, ami tovább növeli a szegénységet. E folyamat megállításához szeretne hozzájárulni a Békés Megye Fejlődéséért Egyesület azzal, hogy felkészíti a gazdasági élet helyi szereplőit, az önkormányzatokat és a civileket a sikeres pályázatírásra.

forrásokért.

Békés megyéből a Pályázati Előkészítő Alaphoz 168 pályázatot nyújtottak be; ezeknek nyilvánvalóan csak egy része nyerheti el az állami és uniós forrásokból finanszírozott pályázat-kidolgozási támogatást. Az e lehetőségéből kimaradó pályázók számára a Békés Megye Fejlődéséért Egyesület felajánlja segítségét: nem szeretnék ugyanis, hogy egyetlen

(folytatás a következő oldalon)

(folytatás az előző oldalról)

jó ötlet is elveszen, amely a térség fejlődését szolgálhatja - jelezte Kondoros alpolgármester. „Hogyan válthatjuk valóra az EU vélt vagy valós előnyeit?” - fogalmazta újra az est alapkérdését Felföldi Zoltán közgazdász. A területfejlesztési szakértő hangsúlyozta, az EU pályázati feltételeket általában csak nagyvonalakban szabja meg, a részletek kidolgozása a magyar államigazgatás feladata. A honi adminisztráció felkészültsége is döntő tehát abban, hogy az elhozható források mekkora hányadát nyerhetik el a magyar pályázók, és így milyen mértékben válik hazánk a csatlakozás haszonélvezőjévé a tagság első éveiben. A kecskeméti szakember elsősorban a mezőgazdasági utak építésével,

miatt, hiszen a magyar gazdák alacsonyabb - negyedakkora - kezdeti támogatása a nyugati versenytársakhoz képest kiáltóan igazságtalan megoldás.

Azok, akik általában is sokallják az Unió agrártámogatásait, ne felejtsek el, hogy a mezőgazdaság nemcsak árutermelő ágazat; hanem egyben a vidék népességmegtartó képességének biztosítója, a népi kultúra túlélőhelye, továbbá az ember természettel való harmonikus együttélésének végső mintája is. Ezért létfontosságú a magyar agrárium megerősítése is. A nemzetgazdaságnak csak jövő májusig van szabadkeze e téren, az államnak addig kell(ene) „feltőkésítenie”, legalább kedvezményes hitelekkel megerősítenie a gazdaságokat, hogy jövőre eséllyel induljanak az egyenlőtlen uniós versenyben.

gépvásárlással, élelmiszerfeldolgozással, valamint az iskolák számítástechnikai korszerűsítésével kapcsolatos pályázati lehetőségekre hívta fel a jelenlévők figyelmét. Magyarország gazdaságilag nyitott ország, még az energia-hordozókat illetően is behozatalra szorul, ezért szükséges az Unióba való belépésünk - kezdte előadását Font Sándor országgyűlési képviselő (MDF). A honatyja kijelentette: jogos a felháborodásunk a csatlakozási feltételek méltánytalansága

A Magyar Demokrata Fórum frakcióvezető-helyettese végül figyelmeztetett arra a veszélyre, hogy a földtörvény tavaly nyári módosítása, félelmetes kiskaput nyitott a külföldiek földszerzése előtt. A nemzeti termőföldvagyron kiárusításának és a magyar birtokszerkezet torzulásainak megelőzésére, a dán példát követve a magyar országgyűlésnek is EU-konform védőintézkedéseket kell hoznia - sürgette a képviselő.

Szécsi Árpád

Következő lapzárta:

2003. október 10.

*A lapzárta után érkezett kéziratokat csak a következő számban tudjuk megjelentetni.
Szerkesztőség*

MEGHÍVÓ

2003. október 25-én 19 órai kezdettel
a Művelődési Ház
jótékonyági SZÜRETI BÁLT szervez,
melyre szeretettel várjuk!

A belépő ára: 2.000 Ft/fő

Menü:

Aperitif, marhapörkölt, főtt burgonya, savanyúság

MEGLEPETÉS!

A jó hangulatról zenekar is gondoskodik.

BÜFÉ

TOMBOLA

A rendezvény teljes bevételét
a Művelődési Háza fordítjuk!

Támogatójegyek is kaphatók!

Szívesen fogadunk tombolatárgy hozzájárulásokat is!

Mindenkit szeretettel várunk!

Jegyek válthatók október 22-ig
a Könyvtárban nyitvatartási időben.
Érdeklődni lehet telefonon: 218-660

„Emlékek nélkül népeknek híre csak árnyék”
Vörösmarty Mihály

Üdvözlét Zágonból!

A Rákóczi emlékvé kapcsán eszembe jut, hogy milyen rácsodálkozva hallgattam egykor Lévy József: Mikes című versének következő sorait:

„Zágon felé mutat egy halovány csillag

Hol a bércek fején hókorona csillog,

S a bércek aljában

Tavaszi pompában

Virágok feslenek...

Erdély felé mutat, hol minden virágon

Tarka pillangóként első ifjúságom

Emlékei röpkednek.”

Ez az idilli kép volt a lelkemben, mikor jó sorsom néhány éve Zágonba vezérelt.

Brassót elhagyva Sepsiszentgyörgytől DK-re közel 30 km-t kell még megtennünk,

többen vágnak neki Európának, hogy szerencsét próbáljanak.

Végigdöcögve a főútcán elértük a legszebb és egyben a legrégebbi épületig, a Mikes-Szentkereszty udvarházig, amely alapjában XVII. századi. A lelkes zágoniak áldozatos munkája nyomán nyerte el mai formáját a rendszerváltás után, s lett a település művelődési háza. Termében Mikes Kelemen, Kiss Manyi és Csutak Vilmos életét bemutató kiállítás látható.

Mikes szülőháza a közeli dombon állt. A helyét emléktábla jelzi az alábbi szöveggel: „Az e helyen épült házban született Mikes Kelemen 1690-1761, II. Rákóczi Ferenc íródeákja, Rodostóba száműzött szabadságharcos, a régi magyar széppróza művelője.” A fejedele-

1707-ben ismerte meg II. Rákóczi Ferencet a marosvásárhelyi fejedelmi beiktatáson. A találkozás egy életre szól. Törökországi Levelek címmel hiteles beszámolót készített képzeletbeli nényének a bujdosók életéről. Élete a hűség, az odaadó szolgálat, a becsület és a hazaszeretet mintapéldája. Az életművét bemutató kiállítás megtekintése felémelő élményt ad a látogatóknak.

A kúria udvarán a rózsakert mellett látható egy nagyszerű szoborkompozíció, melyet Mónus Béla budapesti faragó készített az egyik tölgy viharban letört ágából. A törzsbe zárt főalak a ragságot jelképezi, a kezéből felszálló galamb a Törökországi Levelekre utal. Mellette láthatjuk a címet, az Édes Nénemet, aki kiemelkedik az erdélyi fenyvesekkel övezett tájból. A kompozíció kopjafájában végződik, hiszen Mikes sírját nem találták meg. A szobor hátoldalán egy pestiskereszt látható, jelezvén, hogy a hű szolgáló járvány áldozata lett. Talapzatán az ő gondolatait olvashatjuk: „Vagyunk akik voltunk, s leszünk akik vagyunk.” Ha tovább megyünk a kertben megnézhetjük még Bocskay Vince Mikes-szobrát. Az egykori magtárt is szépen felújították, benne ifjúsági szállást rendeztek be.

Zágon hírességei közé tartozik Kiss Manyi, a nagyszerű színésznő, a bájos Mici néni. Ő a parókiával szemközti házban töltötte gyermekéveit, később is szívesen tartózkodott itt. A másik nevezetes személy Csutak Vilmos, aki a sepsiszentgyörgyi Székely Múzeum nagy tudású igazgatója volt hosszú éveken keresztül. Mindkettőjük emlékszobája a kúriában található.

Legutóbb a nyáron jártam Zágonban. A gyűjtemény vezetője barátságunk jeléül megajándékozott egy szépen lefürészelt tölgyfakoronggal. 2 cm szélességű darabokra vágta fel a szobrász által nem hasznosított ágakat. Ezeket a Mikes nevet viselő kultúregyesületeknek és a Rákóczi szabadságharc emlékeit gondozó szervezeteknek adták ajándékba. Én az utolsó darabot kaptam, melyet nagy örömmel adtam át a helyi Vas Sándor Hagyományörző Csapatnak, azzal,

Mikes mellszobra

hogy zarándokoljanak el egyszer az életükben Zágonba. Háromszék távol esik tőlünk, de Eger valamivel közelebb. A Törökországi Levelek kézírata a Líceum könyvtárában megtekinthető. Egyik szép gondolata gyakran eszembe jut, ha a Székelyföldet járom és kapcsolatba kerülök az ottani emberekkel. „Az erdélyi vér nem adomért szolgál, hanem becsületért. Ha egy kis hálátlansággal fizetnek is, azt nem tekinti.” Ezek a sorok 300 évig érvényben voltak, mára mintha megkoptak volna. S amíg ezen eltűnök, azon kapom magam, hogy megint Lévy versére gondolok:

„Peregnek a fákról az őszi levelek,

Kit erre, kit arra kergetnek a szelek.”

Üdvözléttel:

Bódi Mária

Az emlékmű

A kúria a rózsakerttel

hogy elérkezzünk Mikes Kelemen szülőfalujába. Az út minősége... mondjuk úgy, hogy „történelmi”. Ebből adódóan aki nem vezet, az nyugodtan nézelődhet. A tájat, a Háromszéki-medencét a Kárpátok összefüggő vonulata szelíden megölel: A főútról Rétynél térünk le úticélunk felé. Erdemes megállni egy kicsit, itt született Györgyjakab Endre bácsi, a kanyargó Feketelgy partján. A közeli Nyíres botanikai értékeket őrző védett terület. A szebb napokat látott Nagyborosnyó után elérkezzünk Zágonba. A 4000 lakosú nagyközség jó fele magyar. Szerényen - szegényen élnek, mezőgazdasággal, erdőműveléssel foglalkoznak, igen csekély az ingázók száma, egyre

lem főkamrássá is kinevezte, de „Erdély köpenyén” kívül rekedt, s bár élete végéig reménykedett hazatérésében, Rodostóban hunyt el. Mikes székely főnemesi családban született, atyját Pált, aki Thököly kuruca volt, felségárulás vádjával 1690-ben, Fogaras várában kivégezték. Mikes Pál halála előtt a fia születésének emlékére akkori szokás szerint 2 tölgyet ültetett a kertjük egyik kiemelkedő dombjára. Arra gondolt, hátha az egyik megfogja, de bizony mindkettő gyökeret vert és a mai napig ott állnak méltósággal, hirdelve az apai örömet, melyet az ő életében csak hetekkel mérhetünk.

Az árvát az anya Kolozsvárott nevelteti a jezsuitáknál. Mikes

VADÁSZOLDAL

„A VADÁSZAT AKTÍV TERMÉSZETVÉDELEM”

ÉVADZÁRÓ KÖZGYŰLÉS

A szeptemberi lapszám megjelenése alkalmából köszöntöm az igen tisztelt olvasókat! E hónapban beszámolok az augusztus 16-án megtartott évadnyitó közgyűlésünkről és az azt követő koronglövő versenyen történekről. A vadlexikon 19. részében egy hasznos kisragadozóról, a sünről olvashatnak...

Minden évben a vadászati szezon kezdete előtt a vadásztársaságunk évadnyitó közgyűlést tart. Ekkor összegyűlnek a vadászok és a vezetőség beszámolója után megbeszéli az aktuális teendőket. Az idei évben augusztus 16-án 9 órakor találkoztunk, összesen 23-an (teljes tagság 32 fő) a fácánlevesi vadászklubunkban. Elnökünk, Oláh Géza köszöntötte a vadászokat, majd 1 perces néma megemlékezést tartottunk elhunyt Vadásztársaink emlékére. Ezek után beszámolt a Vadásztársaság gazdasági helyzetéről, amelyben részletesen kitért a bevételi-kiadási oldalakra. Ebből kitűnt, hogy bár a kiadási oldalon előre nem látható pluszkiadások (a kemény tél etetési-vadmentési költségei, élő vadexport visszaesése) voltak, azért a pénzügyi helyzetünk stabilnak mondható. Következő napirendi pontként Kórizs György tartott egy beszámolót és oktatást a balesetvédelemről, amelyet minden évben kötelező ismertetni a szezon kezdete előtt. Végeztül Kozák János ismertette a vadgazdálkodási helyzetünket. A nyúl és az őzállományunk stabilnak mondható. Sajnos a természetes fácánunkból kevés van, ezért idén is vásároltunk 1500 db előnevelt fácánt, melyeket majd a területre kihelyezve, igyekezünk fejleszteni az állománysűrűséget. Mindezek után a javaslatok, bejelentések és indítványok hangzottak el, melyeket megtárgyaltunk. Az elnök a közgyűlést bezárta, és kezdődhetett a koronglövőverseny, melyet elhunyt Vadász Emlékversenynek nevezünk. A lőtéren a lövők 15 korongra lőttek, váltakozó eredménnyel. Miután minden lövő letudta a maga korongmennyiségét, kialakult a végeredmény:

1. Kozák Zoltán 15/13
2. Kórizs György 15/12
3. Benka János 15/11
4. Viszkok János 15/11

Az eredményhirdetés után elfogyasztottuk az igen finomra sikerült ebédünket, amely fácánlevesből és őzpörköltből állt. Ebéd után a vadászok még sokáig szórakoztak és fejlesztették a lőtudásukat a lőtéren...

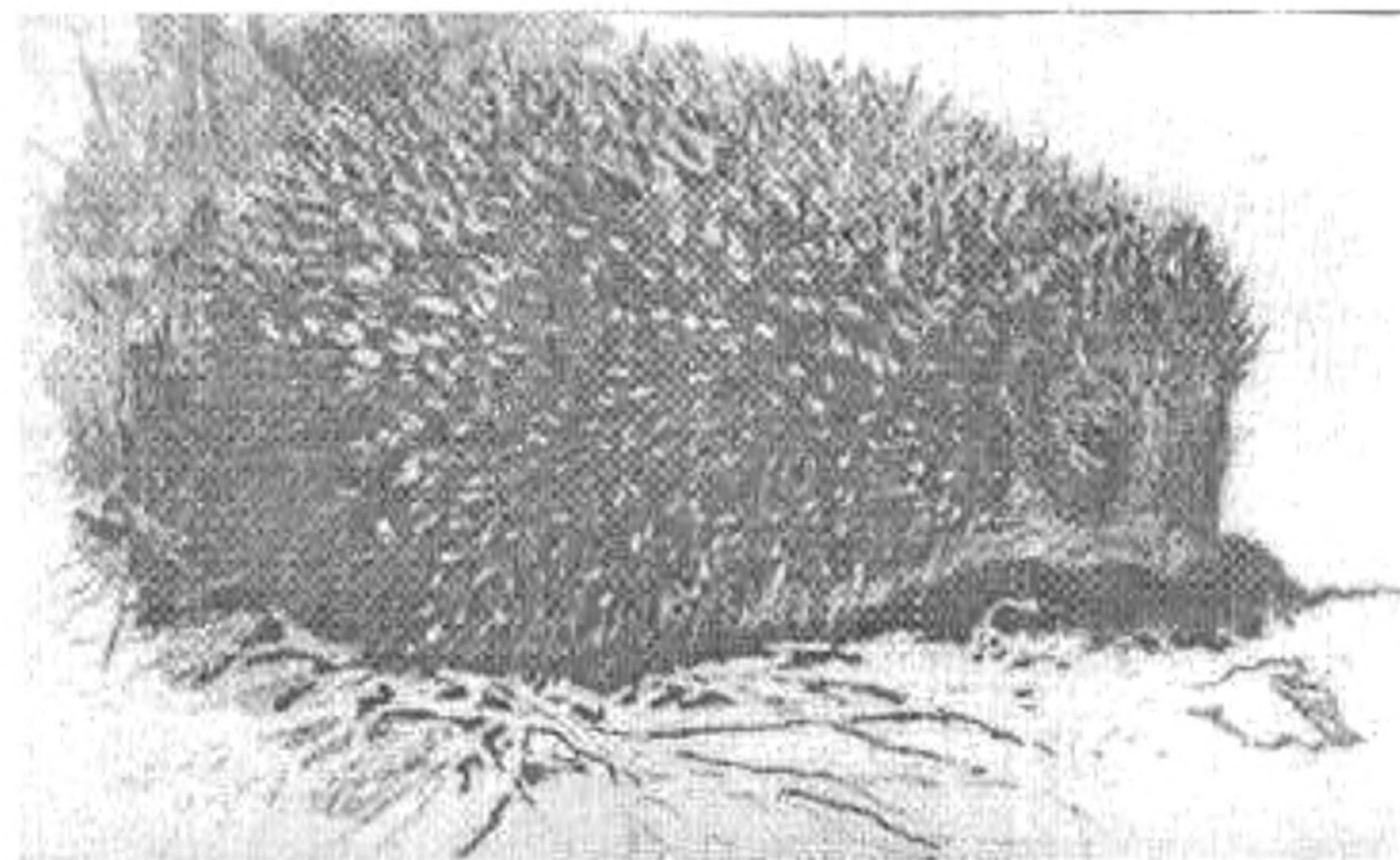
A fenti fénykép a közgyűlés után készült. Álló sor: Kórizs György, Kozák Zoltán, Csapkovics György, Viszkok András, Benka János, Kozák János, Oláh Géza, Koppányi Pál, Major Imre, Lászlófi János. Guggolnak: Melis György, Horváth Ödön, Házi János, Major Atika, ifj. Házi János, Virág Imre, Viszkok János, Ficzer Ferenc, Csernus Imre. Fekszik: Gurszki János.

VADLEXIKON 18.

EURÓPAI SÜN
(Erihaceus Europeaeus)

Éjszakai állat lévén, általában szürkületkor kezd mozogni. A vizenyős, nedves helyeket kivéve mindenütt megtalálható. Hossza 25-30 cm, színe barna. Testét tüskék borítják, pofája valamint a hasi része szőrös. A 2-3 cm hosszú, kb. 1 mm vastag tüskék számát 16000-re becsülik. Feje előre keskenyedik, végtagjai rövidek. Általában 8-10 évet él. Jó szaglása van, de a látása meglehetősen gyenge. Veszély esetén orrát, lábát a hasához szorítja, és összegombolyodik. Rovarevő állat.

nagy károkat okozhat. Ezeken a helyeken éppen ezért befogható. Természetesen állati ellensége kevés van. Csak a ragadozó madarak és a róka bír el vele. November elején, amikor a hőmérséklet tartósan 10 C alá süllyed, avarba, gyökök közé bújik téli álmra. Március végén ébred, amikor az éjszakai fagyok megszűnnek. Nem sokkal utána párzik, s a nőstény 5-6 heti vemhesség után 6-7 kölyköt hoz világra. A kicsik csupaszon születnek, de 24 óra múltán már előbújnak a kis tüskék. A fent

Amihez a földön hozzáférhet, az nincs biztonságban előtte. Elfogyasztja a bogarakat, a férgeket, a hernyót, a csigát, de megeszi a békát, gyíkot, siklót is. Még a keresztes viperával is felveszi a harcot. Sajnos táplálékai közé tartoznak a földön fészkelő madarak tojásai és a fiókák is. Nem kíméli a fácán és a fogoly tojásai sem, így ott

említett kivételtől eltekintve tilos elfogni, fogságban tartani és elpusztítani! Igen hasznos állat lévén az eszmei értéke 10.000 Ft. Sajnos a fiatal kölykök gyakran megfagynak, ha ősszel táplálék szerzés miatt kimerészkednek, valamint lassú járása és éjszakai életmódja miatt gyakran elütik az autók.

Az októberben megjelenő lapszámban ismertetést olvashatnak majd az augusztus 20-ai focimérkőzés fontosabb részleteiről. A vadlexikon soronkövetkező részében egy kisragadozóról, a közönséges görényről olvashatnak majd...

MAJOR ATTILA

IPARTESTÜLETI HÍREK

A SAPARD Hivatal pályázati felhívása mezőgazdasági vállalkozások beruházásainak támogatására

A támogatás általános célja

Az Európai Unió Tanácsa 1268/99/EK rendeletének 1. cikkével összhangban a magyar agrárgazdaság és a vidék fenntartható fejlesztése szempontjából a támogatás fő céljai:

- a gazdaságok eszközellátottságának növelése, a technológiai színvonal emelése;
- a gazdaságok versenyképességének növelése, a piaci hatékonyság fokozása;
- az előállított termékek minőségi paramétereinek javítása;
- az Európai Unió higiéniai és állatjóléti előírásainak való megfelelés;
- a vidéki térségekben a meglévő munkahelyek megőrzése, új foglalkoztatási lehetőségek kialakítása;
- vidéki területek népességmegtartó képességének erősítése;
- az Európai Unió környezetvédelmi előírásainak való megfelelés.

Támogatás igénylésének jogcímei

a) Gépbeszerzési beruházásokhoz

A gépbeszerzés alintézkedés kedvezményezettjei a növénytermesztés ágazatai. A támogatott gépek és berendezések listáját, valamint maximális beszerzési árát - tekintettel a jelen bekezdésben foglaltakra - az FVM Mezőgazdasági Gépkísérleti Intézet (rövidítve: FVM MGI) által évente kiadott „Mezőgazdasági gépek katalógusa” tartalmazza, mely az MVH Regionális Irodában megtekinthető. Azon gépek esetében, amelyeket a fenti gépkatalógus nem tartalmaz, az FVM MGI által kiállított szakvélemény és árajánlata az irányadó.

b) Épületfejlesztési beruházásokhoz

Támogatás kizárólag a sertés, a baromfi és a szarvasmarha ágazatokhoz kapcsolódó állat-

tartási létesítmények korszerűsítése és - megyei szinten - kapacitásbővítéssel (állatférőhelybővítéssel) nem járó új létesítmények építése, valamint tartástechnológia modernizálása (ideértve az épületek, építmények, a kiszolgáló szociális és az épületfejlesztéshez kapcsolódó telepen belüli infrastrukturális létesítmények, valamint a trágya kezelését és elhelyezését szolgáló eljárások átalakítását, amelynek hatására a létesítmények megfelelnek a szigorú környezetvédelmi előírásoknak, a higiéniai feltételeknek, és javítják az állatok tartási és elhelyezési körülményeit az EU gazdasági haszonállatok tartására vonatkozó előírásai szerint).

c) Egyéb gazdasági épületekkel kapcsolatos beruházásokhoz

A növénytermesztési ágazathoz tartozó

- * magtárak,
- * szemes- és szalastakarmány tárolók,
- * silók,
- * takarmánykeverők,
- * terményszárítók

korszerűsítése vagy újjak létesítése, azok gépészeti és anyagmozgatás beépített gépi berendezéseivel együtt.

A pályázattal elnyerhető támogatás

A támogatás formája: vissza nem térítendő fejlesztési támogatás.

A támogatás mértéke: a beruházás összes jogosult bekerülési költségének

- gépbeszerzés esetében legfeljebb 40%-a ebből:

- EU támogatás 37,5%
- nemzeti támogatás 12,5%

Pályázatonként a támogatás összege nem haladhatja meg a 150 millió Ft-ot.

A támogatható beruházás maximális bekerülési költsége: 310 millió Ft.

A pályázati kiírás letölthető az fvm.sapard.hu honlapról pdf formátumban.

Beszélgetés Mészöly Kálmánnal

A Hunyadi SE 70 éves jubileumi ünnepségének díszvendége volt Mészöly Kálmán - a Magyar Labdarúgó Liga szakmai igazgatója.

Játékos korában is igen népszerű volt a szurkolók körében és ez a mai napig sem változott. Az ország legnépszerűbb sportemberei közé tartozik és hogy miért népszerű, azt az itt-létéből, viselkedéséből mi is megtapasztalhattuk. Láthatóan jól érezte magát Szentendrén, mindenkihez volt egy-két kedves szava, kedélyesen elbeszélgetett mindenkivel. Kérésemre készséggel állt a rendelkezésemre, amikor a fotókiállítás megnyitóját követően kértem őt egy beszélgetésre.

- Tisztelettel köszöntöm Önt Békésszentendrén, örülünk, hogy elfogadta a meghívást erre a 70 éves jubileumi ünnepségre. A közgyűlésen említette, hogy szép emlékek fűzik Békéscsabához, Békés megyéhez. Milyen élményeket őriz Békés megyéről, ismerte-e korábban Békésszentendrért?

- Először is örülök, hogy meghívtak és nagy örömmel jöttem annak ellenére, hogy ma bajnoki forduló van. A kötődés a 76-78-as évekre vonatkozik, amikor a Békéscsaba edzője voltam. Fiatal edzőként két csodálatos évet töltöttem Békéscsabán. Átutazóban nagyon sokszor jártam Békésszentendrén, sőt barátaimmal sokszor jártunk ide pecázni, de különösebb kötődésem nem volt. Ezért is nagyon örültem a meghívásnak, mert tudtam, hogy milyen szép helyre jövök, és nem is csalódtam. Csodálatos élményben volt részem, amikor motorcsónakkal végigmentünk a Körösön egészen Szarvasig. Most vacsora előtt elmondhatom, hogy nagyon szép napom volt, nemcsak a vízen, hanem a sportpályán is, ahol megismerkedhettem a szentendrési

emberekkel, a mai és a régi játékosokkal. Örömmel jöttem erre a 70 éves ünnepi közgyűlésre és megtapasztalhattam azt a családis hangulatot, melyből érezhető volt, hogy itt összefognak egy cél érdekében, jelen esetben a labdarúgásért és tesznek is érte. Példaként lehetne állítani a többi egyesület felé ezt az összefogást, mert ma sajnos ez ritka jelenség. Őszintén kívánom, hogy érjenek el minél jobb eredményeket a labdarúgásban, de a kajakban is és nagyon sok örömük legyen benne. Ígérem, ha hozzám fordulnak, én amiben tudok örömmel segítek.

- Az Ön játékos pályafutásából egy emlékezetes mérkőzés jut az eszembe, amikor az 1966-os angolai VB-n 3-1-re legyőztük a brazilokat és Ön sérülése után felkötött karral visszajött a játéktérre. Ön melyik mérkőzésre emlékszik vissza a legszívesebben, melyik mérkőzésen nyújtotta a legjobb teljesítményt?

- Nagyon sok mérkőzést játszottam, 61-szer voltam válogatott, háromszor Európa, háromszor világválogatott. Nagyon nehéz közülük kiválasztani egyet, de nekem is a brazilok elleni mérkőzésem a legemlékezetesebb. Egyrészt a világbajnokot győztük le, másrészt pedig nagyon jó mérkőzésen nyertünk. Ezenkívül nagyon sok mérkőzést tudnék megemlíteni, ezek között voltak nagyon emlékezetesek, de persze voltak csalódások is. Abban az időben nagyon jó csapatunk volt, úgy a válogatott, mint a Vasas. Mindenki ellen eséllyel vehettük fel a küzdelmet és sokszor sikerült is győzni. Ezek mind szép emlékek, de egyet, mint a legjobbat nem tudnék kiemelni.

(folytatás a következő oldalon)

SPORT

Kajak-kenu

Kajakosaink augusztus hónapban megyénkben rendezett versenyeken szerepeltek, ahol sok dobogós helyezést értek el. Különösen a gyomaendrődi szereplés kiemelkedő, mert kis híján megnyertük a csapatversenyt.

Eredmények:

Viharsarok-kupa Gyomaendrőd MK-1 előkészítő fiú 2000 m 2. Mrena Lajos

MK-2 gyermek fiú I-II. évf. 2000 m 1. Berényi Ádám - Dinya Péter; 4. Dávid Zoltán-Kovács Tamás; 5. Gázsó Gergely - Oláh László

MK-1 gyermek fiú 2000 m II. évf. 10. Szécsi Attila

K-1 ffi ifi 1000 m 1. Lénárt Róbert; 2. Bencsik Tamás; 3. Sindel Imre

K-1 serdülő leány V. évf. 1000 m 4. Bodonyi Gabriella

K-1 kölyök fiú III. évf. 1000 m 1. Kovács László

K-1 kölyök fiú IV. évf. 1000 m 6. Révész Norbert

K-1 kölyök leány III. évf. 1000 m 1. Szín Szandra

K-1 kölyök leány IV. évf. 1000 m 1. Berényi Diána

K-1 ffi ifi, 500 m 1. Lénárt Róbert; 2. Sindel Imre; 3. Bencsik Tamás

Tamás

K-1 serdülő leány V. évf. 500 m 4. Bodonyi Gabriella

K-1 kölyök fiú III. évf. 500 m 1. Kovács László

K-1 kölyök fiú IV. évf. 500 m 3. Révész Norbert

K-1 kölyök leány III-IV. évf. 500 m 1. Szín Szandra; 2. Berényi Diána

K-2 ffi ifi 500 m 1. Lénárt Róbert - Bencsik Tamás

Szanazug-kupa

MK-1 gyermek leány I. évf. 2000 m 3. Bencsik Ágota

K-1 ffi felnőtt 200 m 2. Pálinkás András

K-2 ffi felnőtt 200 m 1. Pálinkás András - Sindel Imre; 2. Lénárt Róbert - Bencsik Tamás

K-2 ffi ifi 5000 m 1. Sindel Imre - Bencsik Tamás

K-2 ffi ifi 500 m 2. Lénárt Róbert - Bencsik Tamás

K-1 ffi ifi 1000 m 3. Bencsik Tamás

K-2 ffi ifi 1000 m 1. Bencsik Tamás - Lénárt Róbert

K-1 kölyök fiú III. évf. 2000 m 2. Kovács László

K-2 kölyök fiú IV. évf. 1000 m 1. Kovács László - Révész Norbert

MK-1 gyermek fiú II. évf. 2000 m 3. Dinya Péter

MK-1 előkészítő fiú 2000 m 3. Mrena Lajos

- Ön sikeres edző is, háromszor volt szövetségi kapitány, dolgozott Törökországban is, jelenleg pedig a Liga szakmai igazgatója. Ön, hogy látja, miért ilyen gyenge a labdarúgásunk, miért vagyunk most eredménytelenek? Tehetségtelenek a játékosaink, vagy valami mást rontottunk el?

- Ennek a kérdésnek a megválaszolására hosszabb interjúra lenne szükség, mélyebb elemzésre. Én háromszor voltam szövetségi kapitány, 82-ben nagyon te-

hetséges csapatunk volt, kijutottunk a világbajnokságra, utána még 86-ban is, de elbuktunk. Ennek elemzése egy hosszabb misét érdemelne, de ebbe most nem akarok belemenni. Úgy érzem azonban, hogy most valami megmozdult a válogatottnál. Két sorsdöntő mérkőzés előtt állunk. Ezekre van esélyünk, hogy a csoportunkban megszerezzük a második helyet és a pótselejtezőn lehetőséget kapjunk arra, hogy eljussunk az Európa Bajnokságra. Mindenki várja a labdarúgás felemelkedését, hi-

Kézilabda

A kézilabdázók is megkezdtek az őszi bajnoki szereplésüket és az elmúlt szezonhoz képest igen eredményesen szerepeltek.

Eredmények:

Békésszentandrás - Gádoros 23-13

Békéscsaba Jamina - Békésszentandrás 13-14

Ifjúságiak:

Doboz - Békésszentandrás 29-14.

Érdeklődésünkre Lestyán Goda Mihályné - edző - elmondta, hogy ezen a két mérkőzésen a csapat nagyszerűen játszott, személy szerint kiemelni senkit sem tud, mert mindenkit dicséret illet. Örül annak, hogy a nyáron elvégzett sok munka után az idén győzelmeikkel kezdték a szezont.

2003/2004-es megyei I.o. női kézilabda bajnokság őszi sorsolása

3. forduló szeptember 14., vasárnap: Békésszentandrás - Békés, felnőtt 16.00 óra, ifjúsági 14.00 óra

4. forduló szeptember 20., szombat: Orosháza - Békésszentandrás, felnőtt 10.00 óra

5. forduló szeptember 28., vasárnap: Békésszentandrás - Mezőberény, felnőtt 15.00 óra

6. forduló október 05., vasárnap: Békésszentandrás - Főiskola, felnőtt 15.00 óra

7. forduló október 11. szombat: Sarkadkeresztúr - Békésszentandrás, felnőtt 11.30 óra, ifjúsági 10.00 óra

8. forduló október 19., vasárnap: Békésszentandrás - Füzesgyarmat, felnőtt 15.00 óra, ifjúsági 13.00 óra

9. forduló október 26., vasárnap, felnőtt mérkőzés helye: Békéscsaba 2-es iskola, ifi mérkőzés: Sarkad; Gerla/Sarkad - Békésszentandrás, felnőtt 17.00 óra, ifjúsági 14.00 óra

10. forduló november 02., vasárnap: Békésszentandrás - Kétsoprony, felnőtt 15.00 óra, ifjúsági 13.00 óra

11. forduló november 08., szombat: Gyomaendrőd - Békésszentandrás, felnőtt 17.00 óra, ifjúsági 15.30 óra

szen a válogatott sikere erős adhat a további munkához. Összefogásra lesz szükség, sok-sok munkára. Az utánpótlás nevelés területén kell előrelépünk, de mint említettem, ez egy hosszú beszélgetés lenne.

- Ez így igaz, de mindenkit érdekel ez a téma, mert nagyon vágyunk az emberek a jó focira. Végezetül szeretném megkérdezni, hogy milyen benyomásokkal távozik Békésszentandrásról?

- Örömmel, boldogsággal telve térek vissza Budapestre, mert

el kell mondanom, hogy sok keserűség volt bennem az utóbbi időben a futball miatt, de itt most Békésszentandrásról meggyőztek arról, hogy él a futball Magyarországon. Alacsonyabb osztályban amatőrként példamutatóan nevelik az utánpótlást, példát mutatva másoknak. Én mélységesen hiszek a labdarúgás feltámadásában és itt most megerősítettek ebben a hitemben.

- Köszönöm a beszélgetést.

Fabó István

SPORT

Labdarúgás

Bajnoki eredmények

1. forduló

Szabadvány - Békésszentandrási 2-0 /2-0/

Szabadvány 200 néző. Vezetete Gulyás.

Hunyadi: Tusjak - Bencsik, Melián, Gábor, Csipai /Juhász/, Kuszi, Farkas /Tatár/, /Bobvos/, Moldván, Bakró, Fazekas, Virág.

Az idénynyitó mérkőzésen közepes színvonalú találkozón már az első félidőben eldőlt az eredmény.

Varga: Két egyéni hiba eldöntötte a mérkőzést, a második félidőben csak küszködtünk.

Jók: Tusjak, Bencsik, Moldván, Virág.

Ifjúsági mérkőzésen:

Szabadvány - Békésszentandrási 8-0.

2. forduló:

Békésszentandrási - Gyomaendrőd 0-3 /0-2/

Békésszentandrási, 300 néző. Vezetete Mózes.

Hunyadi: Tusjak - Bencsik, Prjevara, Melián, Csipai /Tatár/, Galáth /Juhász/, Bobvos F. /Bobvos I./, Moldván, Bakró, Kuszi, Virág.

Az első félidőben a vendégek gyorsan két gólos vezetést szereztek. A Hunyadi ezután kapkodni kezdett. Szünet után már szervezettebb támadásokat folytattak, de gólt nem sikerült elérni és a végén a vendégek szerencsés találattal biztosították a győzelmüket.

Kiállítva: Melián.

Varga László: Vendégek szerencsés vezető gólja után a csapat összetört, így a gyomaiak győzelme megérdemelt.

Jók: Bencsik, Prjevara.

Ifjúsági mérkőzésen:

Békésszentandrási - Gyomaendrőd 1-3

3. forduló

Méhkerék - Békésszentandrási 2-1 /0-0/

Méhkerék 150 néző. Vezetete: Brusznyczki.

Hunyadi: Tusjak - Chlebik, Bencsik, Palotai, Csipai, Bagi, Virág, Bobvos F., Farkas /Bobvos I./, Bakró, Moldván, Kiss /Juhász/.

Góllövő: Moldván.

Az első félidőben jó tartotta magát a Hunyadi, pedig a hazaiak igen erősen támadtak. A második félidő elején megszereztük a vezetést, de végül a hazaiak megfordították a mérkőzés állását és megnyerték a mérkőzést.

Varga László: Elég egy védelmi hiba és Méhkerék három perccel a vége előtt megszerezte a győzelmet.

Jók: Bencsik, Palotai, Virág, Moldván.

Ifjúsági mérkőzésen:

Méhkerék - Békésszentandrási 2-8.

4. forduló

Békésszentandrási - Gádoros 2-2 /1-0/

Békésszentandrási, 250 néző. Vezetete: Rózsa

Hunyadi: Tusjak - Melián /Gábor/, Bordács, Chlebik, Palotai, Virág, Bakró, Bobvos /Juhász/, Bencsik I., Moldván, Kiss /Tatár/.

Gólszerző: Kiss, Bencsik.

Az előző fordulóknál elszenvedett vereségek után a Hunyadi nagy elszántsággal küzdött a mérkőzésen. 2-0-ás vezetés után kissé kiengedtek és Gádoros a végére kiegyenlített.

Varga László: Sajnos nem sikerült megszereznünk a győzelmet.

Jók: Tusjak, Bakró, Moldván, Virág, Palotai.

Ifjúsági mérkőzésen:

Békésszentandrási - Gádoros 1-5.

5. forduló

Szeghalom - Békésszentandrási 2-2 /1-0/.

Okány, 150 néző. Vezetete: Majoros

Hunyadi: Tusjak - Bencsik, Palotai, Chlebik /Kuszi/, Csipai /Gábor/, Bobvos F., Farkas /Bobvos I./, Moldván, Bakró, Virág, Melián.

Gólszerző: Bakró 11-esből, Moldván.

A szeghalmi pálya betiltása miatt a mérkőzést a

délelőtti órákban Okányban játszották. A mérkőzésen a Hunyadi nagy lelkesedéssel játszott, különösen a második félidőben produkált eredményes játékot.

Varga László: A második félidő játékkal megérdemelten szereztünk pontot, talán még a győzelmet is megérdemeltük volna.

Jók: Moldván, Bakró, Bencsik, Tusjak.

Ifjúsági mérkőzésen:

Szeghalom - Békésszentandrási 8-1

Tabella állása:

1. Battonya	5	-	-	10-1	15
2. Gyomaendrőd	4	-	1	10-2	12
3. Méhkerék	4	-	1	11-6	12
4. Mezőkovácsháza	2	3	-	8-5	9
5. Vésztő	3	-	2	9-9	9
6. Mezőberény	2	-	2	9-4	7
7. Szabadvány	2	1	2	8-6	7
8. Gádoros	2	1	2	9-9	7
9. Magyarbányász	2	1	2	4-4	7
10. Medgyesegyháza	2	-	3	5-8	6
11. Csorvás	2	-	3	3-6	6
12. Szeghalom	1	2	2	7-9	5
13. Tótkomlós	1	1	3	4-9	4
14. OMTK Rákóczi	1	-	4	5-14	3
15. Békés	-	2	3	6-10	2
16. Békésszentandrási	-	2	3	5-11	2

Az augusztus 20-i ünnepek keretében immár hagyományosan megrendezésre került „Szentandrás Legerősebb embere” vetélkedő. Az idén heten versenyeztek a címért, s közülük Patkó Róbert szerezte meg a győzelmet.

Végeredmény:

1. Patkó Róbert
- 2-3 Kiss Gábor, Sinka Pál
4. Szabó Gergő
- 5-6. Sindel Imre - Házi Tibor
7. Bencsik Tamás

Fabó István